

Životní prostředí – prostředí pro život

Cirkulární metabolismus v českých houbařských ekonomikách

*Mgr. Lukáš Senft
doc. Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.
Mgr. Kateřina Kolářová, PhD.*

Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Na základě antropologického výzkumu představíme houbaření a pěstování hub jako podnětnou součást české cirkulární ekonomiky a jako inspirativní model pro aplikaci oběhového hospodaření do produkce potravin. Sběru hub se v Česku věnuje 65 % českých domácností (Ministerstvo zemědělství, 2020) a téměř 40 % obyvatel se považuje za nadšené houbaře (SANEP 2017). V průměru lidé z lesů odnesou 30 tisíc tun hub ročně, přičemž hodnota takto sesbíraných hub se ve finančním vyjádření odhaduje na čtyři miliardy korun. Součástí české ekonomiky jsou rovněž podniky pěstující houby, které dodávají své produkty jednotlivcům, obchodům i luxusním restauracím. V posledních letech se tyto podniky pokoušejí transformovat pěstební postupy směrem k větší ekologické udržitelnosti. S využitím vlastních etnografických dat ukazujeme, že sběračství i pěstování hub mnohdy integrují principy cirkulární ekonomiky a jsou formovány specifickou etikou, která se napojuje na holistické modely ekosystémů. Představíme tyto činnosti s důrazem na jejich *průmyslovou symbiózu*, kdy se odpady z jiných oblastí využívají jako zdroje v rámci houbařského hospodaření; zaměříme se na *ekodesign* produktů houbařských pěstíren, v nichž je výrobní procedura založena na udržitelném využívání zdrojů a opětovném zapojení odpadního materiálu do ekosystémového oběhu; v neposlední řadě analyzujeme to, jak se ve sběračství a pěstebních podnicích využívají principy *biomimetiky*, když se ekologie hub využívají jako modelová řešení pro lidskou produkci potravin.